

Priekules

NOVADA

GRAMZDA BUNKA KALĒTI VIRGA PRIEKULE GRAMZDA BUNKA
GRAMZDA BUNKA KALĒTI VIRGA PRIEKULE GRAMZDA BUNKA
GRAMZDA BUNKA KALĒTI VIRGA PRIEKULE GRAMZDA BUNKA
GRAMZDA BUNKA KALĒTI VIRGA PRIEKULE GRAMZDA BUNKA
GRAMZDA BUNKA KALĒTI VIRGA PRIEKULE GRAMZDA BUNKA
GRAMZDA BUNKA KALĒTI VIRGA PRIEKULE GRAMZDA BUNKA

PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

PRIEKULES NOVADA ZIŅAS

www.priekulesnovads.lv

2018. gada **marts**

Nr. 3

Skaidstuma pasaulē

Priekulnieces Viktorijas Anškeviņas smalkie stikla pērliņu darbi sajūsmināja daudzus skatītājus.

Virgas pagasta audēju pulciņa vadītāja Ināra Svište gandarīta par savējo veikumu.

Bunkas kultūras nama vadītājai un rokdarbnieku pulcinātājai Maldai Andersonei (no labās) pateicas pagasta pārvaldes vadītāja Patricija Andersone un Priekules novada kultūras vadītājs Gundars Venens. →

Lejaskurzemes rokdarbnieku veikums aplūkojams divās plašās Bunkas kultūras nama telpās.

Marta sākumā Bunkas kultūras namā nedēļu varēja priecēt acis un rast jaunas idejas plašajā Lejaskurzemes rokdarbu meistarų kopizstādē "Mūsu skaistajai Latvijai – 100".

Bunkas kultūras nama vadītājas Maldas Andersones aicinājumam nest tautās veikumu bija atsaukušies ne vien daudzi jo daudzi Priekules novada entuziasti, bet arī dažādu rokdarbu pratēji kaimiņos – Liepājā, Durbes, Grobiņas, Nīcas, Pāvilostas un Rucavas novadā. Darbus izstādei bija sagādājuši kolektīvi, kā arī individuālie meistari un rokdarbnieku ģimenes. Tie tapuši daudzveidīgās tehnikās un ļoti apjomīgā klāstā – izstāde aizņēma ne vien plašo Bunkas kultūras nama zāli, bet arī tai līdzās esošo telpu.

M. Andersone pauda gandarījumu, ka izdevies piesaistīt tik daudz meistarų un parādīt viņu veikumu plašāk. "Tas ir pasākums cilvēkiem ar gudrām galvām un zelta rokām, jo bez šīm divām lietām nekā nebūtu. Bunkas kultūras nams ir pārvērties par mākslas un skaistuma pasauli." Visi izstādes dalībnieki saņēma pateicības vēlti no mājasmātes rokām. Priekules novada kultūras vadītājs Gundars Venens vērtē – jaukākais, ka cilvēkiem ir īsta vēlēšanās darboties, un vērienīgā izstāde tam ir spilgts apliecinājums.

Atklāšanas pasākumā meistarų un pārējos apmeklētājus ar dziesmām priecēja Bārtas etnogrāfiskā ansambļa sievas, kā arī Liepājas teātra aktieris Edgars Pujāts.

Iluta Dreimane

Bārtas etnogrāfiskā ansambļa sievietes ne vien skaņi dzied, bet arī labi pieprot rokdarbus.

Foto – Iluta Dreimane

Risinājums ir iespējams

Vardarbība – jēdziens, kas izskan aizvien biežāk, pievēršot tam pastiprinātu uzmanību. Kādas ir vardarbības izpausmes, kur un kā meklēt palīdzību, ja iznācis ar to saskarties, lūdzām skaidrot jomas profesionāļus.

Izpaūžas dažādos veidos

Parasti visvieglāk atpazīt fizisku vardarbību, kad nodarīti redzami miesas bojājumi, cietušajam ir zilumi, laužti kauli, skrāpējumi, stāsta Juris Dilba, biedrības "Centrs Marta" Liepājas filiāles vadītājs. Grūtāk atpazīstami citi vardarbības veidi. "Piemēram, seksuālā vardarbība. Tā var būt ne tikai izvarošana, bet arī ar dažādām manipulācijām panākts seksuāls kontakts. Ir emocionālā vardarbība. Un ir arī tāda lieta kā ekonomiskā vardarbība."

Emocionālā vardarbība var izpausties kā šantažēšana, iebiedēšana, noniecināšana, dažādu veidu vārdiska apvainošana, draudēšana ar fizisku vardarbību. "Mērķis varmākam, apzināts vai neapzināts, prātā stāv – kā noturēt kontroli pār cietušo, lai tas pakļautos, lai vienmēr piekristu. Runājot par ekonomisko vardarbību, bieži vien varmākas ģimenē ir vienīgie pelnītāji, sieviete ir finansiāli atkarīga no varmākas. Finansiālais aspekts tiek izmantots par šantāžas līdzekli: kur tu iesi, kā tu uzturēsi bērņus?"

Lai pateiktu, vai attiecībās eksistē vardarbība, galvenais jautājums vienmēr būs par to, vai pastāv kontroles attiecības. "Mēs visi esam cilvēki – visi strīdamies, esam dusmīgi, bet atšķirība ir tā, ka normālās attiecībās no konfliktiem vai strīdiem mēs izejam, vienojoties, pārrunājot, saprotot, atzīstot savu vainu. Ja tas notiek vardarbīgās attiecībās, parasti kontroles moments paliek visu laiku."

Runājot par vardarbību ģimenē starp vīrieti un sievieti, vardarbības izpausmes notiek cikliski. "Parasti ir spriedzes pieaugums, mazi kašķi, strīdi par ikdienišķām lietām, tas krājas, krājas, krājas – no pēkšņi ir lūzuma punkts, kad varmāka vairs nevar izturēt. Tas var būt gan vārdisku apvainojumu izvirzums, gan fiziska vardarbība. Parasti pēc šīs fāzes iestājas tā saucamais "medusmēnesis", it kā spriedze ir izlādējusies, varmāka skatās, ko ir izdarījis, un sāk lūgt piedošanu. Bieži vien upuris notic, taču pārsvarā gadījumā varmākas joprojām vēlas saglabāt kontroli. Arī "medusmēnesis", kad ir lūgumi pēc piedošanas, ziedi, konfektes, solījumi laboties, bieži vien tas pāraug ļoti uzbāzīgā veidā, kur upuris atkal jūtas apspiests – 30 un vairāk īsziņu dienā ar mīlestības apliecinājumiem, zvani darba laikā, vēlas nakts stundās. Arī "medusmēneša" posmā var parādīties vardarbīgas kontroles iezīmes," raksturo J. Dilba.

Foto – Iluta Dreimane

Māriete Gertnere, Priekules novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītāja.

Jo ilgāk, jo grūtāk

Ar vardarbību var saskarties jebkur – ne tikai ģimenē, bet arī publiskā telpā, darbavietā. Tā var būt vardarbība no draugiem, paziņām, kaimiņiem. "Ja mums ir konflikti, nesaprašanās darbavietā, tad mēs varam aiziet mājās, ģimenē, kas ir mūsu drošības salīna. Ja vardarbība notiek ģimenē, tad drošības salīnas kā tādas nav, un cilvēkam grūti ar to tikt galā, viņš arvien vairāk un vairāk slīgst vardarbīgās attiecībās. Tāpēc īpaša uzmanība tiek vērsta uz vardarbības gadījumiem ģimenē, kas ir pavisam citādāki, nekā vardarbība no kādas nezināmas personas uz ielas vai darbavietā. Ar to arī visgrūtāk tikt galā. Ja runājam par darba attiecībām, tad vienīgais, kas saista, ir līgums, darbs, par kuru maksā. Protams, var būt dažādas situācijas, bet no darba aiziet ir daudz vieglāk nekā no attiecībām." J. Dilba skaidro, ka attiecībās, par spīti tam, ka ir vardarbība, kontrole, kāds jūtas ietekmēts, pazemots un pakļauts, ir arī daudz pozitīvu emociju. "Kad sākas šīs attiecības, visticamāk, tās nebija vardarbīgas – bija romantika, savstarpēji solījumi. Līdz ar to upurim grūti nodalīt un saprast, kas ar viņu notiek, jo visu laiku prātā ir doma – varbūt viņš mainīsies, ne vienmēr bijis tik slikti, bijuši arī labie brīži. Jo ilgāk šīs vardarbīgās attiecības pastāv, jo no tām grūtāk aiziet."

Kā saprast, kad varam būt iesaistīti vardarbīgās attiecībās? "Katram cilvēkam būs savi iemesli un apstākļi, kuros viņš sapratīs: jā, tā patiešām ir vardarbība, kaut kas jādara. Dažiem tas būs agrāk, dažiem vēlāk. Pēc centra piere-

dzes var teikt, ka ir gadījumi, kad sievietes nāk meklēt palīdzību jau pēc pirmā sitiena, un ir sievietes, kas vardarbību pacietušas 20 – 30 gadus. Katram cilvēkam ir savs brīdis, kad to saprast, katram cilvēkam ir savs sliekšnis, cik daudz viņš var izturēt un paciest," novērojumus dalās speciālists.

Nostāties upura pusē

Lai pietuvinātu "apgaismības brīdi", kas ļauj saprast, ka tas, kas ar mani notiek, nav normāli, svarīga loma informācijai publiskajā telpā, tam, ka runājam par vardarbību ģimenē kā kaut ko nepieļaujamu. Ļoti svarīgs ir arī tuvinieku atbalsts – lai nav vainojošās attieksmes: pati izvēlēties tādu vīru un tādas attiecības. Vai arī frāze: "Labāk tāds tēvs bērņiem nekā nekāds."

"Šie apgalvojumi no tuviniekiem un apkārtnējiem grūti arvien dziļāk un dziļāk vardarbīgās attiecībās. Ja ir skaidri zināms, ka ģimenē ir vardarbība, tuviniekiem vajadzētu nostāties upura pusē, būt atbalstošiem. Jārēķinās arī ar to, ka ne vienmēr upuris būs gatavs pieņemt palīdzību. Nevajag par to apvainoties, jo upuris bieži vien netic nekam, netic, ka kāds varētu palīdzēt, līdz ar to ir ļoti noraidoša attieksme pret dažādiem palīdzības piedāvājumiem. Pat ja palīdzība tiek noraidīta, draugiem un tuviniekiem joprojām vajag uzturēt attiecības ar upuri, radīt sajūtu – ja pienāks diena, kad palīdzība tomēr būs vajadzīga, tā tiks sniegta."

Visbiežāk runā par vardarbību ģimenē pret sievieti, taču var būt arī citāda situācija, kad upura lomā ir vīrietis. Var būt tā, ka

Juris Dilba, biedrības "Centrs Marta" Liepājas filiāles vadītājs.

vīrieši cieš no cita vīrieša ģimenē, vai pensionāri vecāki cieš no sava pilngadīgā dēla – situācijas ir dažādas.

Lielākie cietēji nereti ģimenēs ir bērni, kuri pieredz vardarbīgas attiecības vecāku starpā. J. Dilba uzver – bērns jūt, saprot, ir ietekmēts no tā. "Arī likumos noteikts – ja bērns bijis liecinieks vardarbībai starp vecākiem, viņš automātiski kļuvis par vardarbības upuri. Tā ir ļoti liela emocionāla trauma, ja viņš redz, ka divi viņam mīļi un svarīgi cilvēki savā starpā vardarbīgi risina konfliktu – viens ir varmāka, bet otrs upuris. Bērnam bieži vien rodas bezpalīdzības sajūta, apjukums, kas var atstāt dziļas traumas, ja tas netiek risināts. Ja mēs atgriezīamies pie tā brīža, kad upuris saprot, ka vairs nav labi, bieži vien bērni nospēlē ļoti lielu lomu. Tas kaut kādā veidā nostrādā – ja vēl es pati to varu paciest, tad kas notiek ar bērniem, dzīvojot šādā ģimenē? Vēlme pasargāt bērņus no vardarbības bieži vien pamudina sievietes meklēt palīdzību un risinājumus, kā pārtraukt attiecības, kā meklēt drošu vidi."

Laimīgu beigu var nebūt

Ja ģimenē ir normālas, veselīgas attiecības starp vecākiem, bet vardarbība pret bērnu tiek vērsta ārpus ģimenes, pirmais, ko pamanām, ir izmaiņas bērna uzvedībā. Bērns sāk kaut ko slēpt, ne tik daudz runāt ar vecākiem. Vērīgs vecāks pamanīs, ka kaut kas nav kārtībā, un pamazām sāks šķētināt, draudzīgā veidā meklēt iemeslus, kāpēc bērna uzvedība mainījiesies. "Runājot par vardarbību starp

bērņiem skolā vai uz ielas, bieži vien šādi izpausmei "kājas aug" ģimenē. Skolā mēs ieraugām, ka bērns ir agresīvs pret citiem bērņiem, bet bieži vien, ja pāpētām dziļāk, šī bērna ģimenē nav viss kārtībā ar attiecībām. Lai mazinātu savu bezspēcības sajūtu, kāda viņam ir ģimenē, piemēram, bērns nevar izdarīt, lai samierinātu vecākus, ir iespējams, ka viņš to kompensē ar agresiju un kontrolēšanu tur, kur var tāds būt."

Speciālistiem iesaistoties šādos gadījumos, noteikti jāstrādā ar abu bērnu ģimenēm – ne tikai pašiem bērņiem, kas ir upura varmākas lomās, uzsver J. Dilba. Viņš uzskata, ka tā zināmā mērā ir arī skolas atbildība, kā tiek risināts konflikts, pat ja saknes tam ir ārpus skolas. "Skolai jābūt bērņiem drošai videi. Skolas atbildība ir meklēt resursus un iespējas, kā konfliktus atrisināt. Es neredzu citu iespēju šos konfliktus atrisināt, kā tikai iesaistot bērnu vecākus un citus speciālistus, kas var būt kā vidutāji, mediatori. Diemžēl bieži vien konfliktus neizdodas atrisināt, un tad ir jāpieņem tas smagais lēmums, iespējams, par skolas maiņu. Laimīgo beigu vienmēr nebūs."

Laukos un mazās pilsētās gan tas ir grūti izdarāms, nenoliedz J. Dilba. Līdzīgi arī gadījumos, ja vardarbība jāizjūt darbavietā. "Lauku reģionos šis jautājums daudz grūtāk risināms, bet cilvēki to dara. Es uzskatu, ka nav tā, ka viss ir tik ļoti bezcerīgi. Arī biedrībā "Centrs Marta" ir vērsušās sievietes no bijušā Liepājas rajona teritorijas."

Priekules novada sveiciens LIETUVAS SIMTGADĒ

Foto - Iluta Dreimane

Priekules novada pašvaldības vadītāja Vija Jablonska lietuviešu autobraucējiem sniedz latviešu gardumus.

Šogad simtgadi svin ne tikai Latvijas valsts, bet arī mūsu kaimiņi Lietuvā un Igaunijā. 16. februārī Priekules novada pārstāvji sveica lietuviešus.

Priekules novads robežojas

ar Lietuvu, dažādās jomās aktīvi sadarbojas ar Skodas pašvaldību. Skodā visas dienas garumā norisinājās plaši sarīkojumi, uz kuriem bija ielūgta arī Priekules novada pašvaldības domes priekšsēdētāja Vija Jablonska.

Savukārt 16. februāra rīta pusē Gramzdas pagasta laukumā "Vārti uz Latviju" bija izlikti Latvijas un Lietuvas valsts karogi, apsveikumi abās baltu valodās, skanēja lietuviešu mūzika. Automašīnas ar Lietuvas numura zīmēm tika apstādinātas, lai pārsteigtu vadītājus un pasažierus ar saldām dāvaniņām, ko rotāja Latvijas un Lietuvas simtgades simbolika.

Autobraucēji atklāja, ka viņu galamērķi ir dažādi – daļa brauc darba darīšanās, citi savukārt izbaudīt svētku dienu Liepājā SPA centrā vai teātrī, bija arī interese, kas devās uz Rīgu. Visi bija priecīgi, saņemot saldumus no Priekules novada pašvaldības vadītājas V. Jablonskas un Gramzdas pagasta pārvaldes darbinieku rokām.

16. februārī pie Priekules novada pašvaldības ēkas karogu mastu aplī plīvoja Latvijas, Lietuvas un Eiropas Savienības karogs.

Iluta Dreimane

"Traistēni" ciemojas un tiek pie jauna karoga

Februāris izsenis ir garo ciemu un tālo ciemiņu gaidīšanas mēnesis. Tā arī folkloras kopa "Traistēni" februārī iesāka ar viesošanās Durbes novada Dunalkā starpnovadu dziesmu svētku ieskandēšanas koncertā.

Pati daba palīdzēja mums garajā Meteņu skrējienā, braucienā un cūkas ausu ēšanā, un pelnu vākšanā, lai vasarā tārpī kāpostus neēd. Lai spoži spīdētu saule, cienājām cits citu ar pankūkām.

Metenis atnesa "Traistēniem" lielu dāvanu – jaunu kopas karogu. Paldies pagasta pārvaldnieci Patricijai Andersoni un kultūras nama direktorei Maldai Andersoni gan par karogu, gan par karoga torti! Tālākais ceļš bija uz Nīcu, kur "Traistēnu" bērnu grupa piedalījās Lejaskurzemes festivālā konkursā.

Foto no kolektīva arhīva

Folkloras kopa "Traistēni" karogs.

Pirmais solis sperts, konkursā iegūta 1. pakāpe, un ceļš uz skolēnu Dziesmu svētkiem ir vaļā.

Pavasara mēnesi martu iesākām ar koncertu Aizvīķu pensionāta darbiniecēm Sieviešu dienā. Lai mums visiem gaišs pavasaris, skanīgas balsis, raits solis festivālā "Baltica" un Dziesmu svētkos!

"Traistēnu" vadītāja Līga Strēle

Gramzdas pagasta kultūras darba organizatore Gunta Grunīņa kopā ar bijušo pārvaldnieku Augustīnu Eideju un pašreizējo pagasta pārvaldes vadītāju Dzintaru Kudumu sagādājuši pārsteigumus kaimiņiem.

IZGLĪTĪBA

Kalētos pamatskolu apvienos ar mūzikas un mākslas skolu

No 2018. gada 1. septembra Kalētos turpinās strādāt viena izglītības iestāde – Kalētu Mūzikas un mākslas pamatskola, kurā varēs apgūt gan pirmsskolas un pamatizglītības, gan profesionālās ievirzes izglītības programmas.

Kalētu pamatskola un Kalētu Mūzikas un mākslas skola atrodas vienā ēkā. Pamatskolas direktore Inese Kuduma ir arī mūzikas un mākslas skolas direktora pienākumu izpildītāja. Mūzikas un mākslas skolas telpas uztur kārtībā Kalētu pamatskolas apkopējas. Ir izveidojusies laba pieredze kopīgu pasākumu veidošanā.

Jau kopš Kalētu Mūzikas un mākslas skolas iepriekšējās direktoras aiziešanas no darba ir bijušas diskusijas par abu skolu apvienošanu. Līdz šim bija bažas, vai profesionālās ievirzes izglītības programmas varēs turpināt saņemt valsts finansējumu.

Tagad ir iepazīta citu līdzīgi funkcionējošu izglītības iestāžu pieredze un secināts, ka bažām nav pamata.

2017. gada nogalē notika divu Kalētu Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes programmu akreditācija. Akreditācijas komisiju ieteikumos norādīts, ka pašvaldībai jāveic abu skolu apvienošana vai jārisina jautājums par konkursa rīkošanu uz atsevišķa direktora amatu. Kalētu pagasta pārvaldes vadītāja, Kalētu pamatskolas direktore un Priekules novada izglītības vadītāja uzskata, ka, apvienojot skolas, varētu efektīvāk organizēt abu skolu pārvaldību. Ir veiktas sarunas ar skolotājiem un vecākiem, būtiski iebildumi nav uzklāusīti. Līdz ar to februārī domes sēdē tika pieņemts lēmums apvienot Kalētu pamatskolu un Kalētu Mūzikas un mākslas skolu.

Agrita Purviņa, Priekules novada izglītības vadītāja

TŪRISMS

Aizvadīta Priekules un Vaiņodes novada tūrisma uzņēmēju tikšanās

Jaunais gads sācies ar jaunumiem tūrisma nozarē. 22. februārī Priekules kultūras namā vienkopus pulcējās tūrisma uzņēmēji, mājražotāji un citi interesenti no Priekules un Vaiņodes novadiem, ko tikšanās gaitā dēvējām par Leišmalīti.

Ideja par tūrisma nozares sadarbību starp Priekules un Vaiņodes novadiem aizsākās jau pagājušā gada nogalē. Abiem novadiem ir daudz kopīga – abi atrodas viens otram blakus, abi robežojas ar Lietuvas Republiku, abi novadi domā, kā un ko darīt, lai piesaistītu tūristus. Soli pa soli sāk realizēties kopīgās idejas. Pirmās ugunskrīstības notika 2. – 4. februārī, kad starptautiskajā tūrisma izstādē "Balttour 2018" tika prezentēts lokālais buklets "Leišmalīte" ar abu novadu skaistākajām apskates vietām. Nākamais solis ir apzināt un izvērtēt esošo tūrisma piedāvājumu Priekules un Vaiņodes novados, lai, sākoties jaunajai tūrisma sezonai, varētu izdot apjomīgu tūrisma ceļvedi "Leišmalīte".

Pasākuma gaitā abu pašvaldību tūrisma pārstāves Dace

Gailīte, Dina Ziemele un Ilze Strēle iepazīstināja ar pašvaldību tūrisma attīstības un mārketinga plāniem, jaunajiem projektiem un tūrisma materiāliem. Tika prezentētas tūrisma maršrutu idejas un alternatīvas, kā popularizēt mazos novadu uzņēmējus.

Paldies abu pašvaldību vadītājiem par iedvesmojošajām uzrunām klātesošajiem, paldies arī Dzintrai Blūmai no "Stiebrīņiem", "Embūtes garšaugu" izveidotājam un mājražotājam Inetai Jurķei-Miķelsonei, Liepājas RTIB vadītājam Intai Šoriņai un bankas "Citadele" Liepājas pārstāvjiem.

Ir gandarījums, ka pasākums bija kupli apmeklēts. Liels paldies visiem, kuri atvēlēja laiku un ieradās uz tikšanos! Lai veicinātu tūrisma uzņēmēju savstarpēju sadarbību, ir iecere tikties arī turpmāk.

Dace Gailīte,

Priekules novada tūrisma organizatore,

Dina Ziemele,

Embūtes tūrisma informācijas centra vadītāja,

Ilze Strēle,

Vaiņodes novada tūrisma organizatore

